

Školní vzdělávací program školní družiny

**Základní škola a Mateřská škola
Stráž nad Nisou, příspěvková organizace**

**Adresa: Majerova 344, Stráž nad Nisou
Zřizovatel: Obec Stráž nad Nisou, Schwarzova 262
IČO : 706 955 39
REDIZO: 650021576**

Zpracovala: Jitka Kominiková

Ředitelka školy: Mgr. Jaroslava Bošková

Platnost dokumentu: 1.9.2007

Konkrétní cíle vzdělávání ve školní družině

1. Rozvoj osobnosti jedince
2. Získání všeobecného vzdělání, přehledu
3. Pochopení a uplatňování zásad demokracie (Ústava, Práva dítěte atd.)
4. Utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě
5. Pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů
6. Poznání světových kultur, tradic, hodnot
7. Získání znalostí o životním prostředí a jejich uplatňování v životě
8. Ochrana zdraví, prevence patologických jevů, dodržování bezpečnosti

Podmínky přijetí uchazečů, průběhu a ukončování ve školní družině

Do školní družiny jsou přijímáni žáci 1. - 4. ročníku, z 5. ročníku dojíždějící žáci. Přednostně jsou přijímáni žáci mladšího školního věku a děti zaměstnaných matek do výše naplnění kapacity.

O přijímání žáků do ŠD rozhoduje ředitel školy. Do ŠD se žáci přihlašují písemně 1. den školního roku – rodiče vyplní přihlášku s povinnými daty, odchody žáků, zdravotním stavem, kontaktem na rodiče. Docházka přihlášených žáků je povinná, každou nepřítomnost je nutno řádně omluvit. Výjimečně lze uvolnit žáka dříve jen na písemnou žádost, která musí obsahovat datum, hodinu odchodu a podpis. Bez této žádosti nebude žák uvolněn.

Po dobu školních prázdnin je družina v provozu pouze při naplněnosti nejméně deseti žáků. V případě opakovaných výchovných problémů, závažných kázeňských přestupků nebo neplacení poplatku lze vyloučit žáka z družiny kdykoli v průběhu školního roku.

Personální a ekonomické podmínky

Pracovní doba vychovatelek je stanovena tak, aby svou péčí zajistily děti v době, kdy rodiče pracují.

Ranní provoz – 1 vychovatelka, odpolední provoz – 2 vychovatelky

Účast při organizování mimoškolních akcí je samozřejmostí, počítá s prací přesčasů bez náhrady.

Personální obsazení odpovídá požadavkům – vychovatelky mají odborné vzdělání – středoškolské s maturitou na pedagogické škole.

Vzdělávání nadále průběžně ve svém oboru.

Všechny pracovnice se účastní periodických školení BOZP a PO.

Poplatek za žáka do ŠD činí 150 Kč na pololetí. Finanční prostředky jsou využívány na nákup školních pomůcek.

Legislativní a finanční podmínky

Veškeré finanční procesy procházejí přes účet ZŠ, kterou zde zřizuje OÚ ve Stráži nad Nisou. ŠD se řídí všemi platnými právními předpisy pro oblast školství.

Materiální podmínky

Vnitřní a venkovní prostory využívané školní družinou jsou přizpůsobeny programu školní družiny.

Vnitřní prostory:

1. vhodný nábytek přizpůsobený dětem
2. hračky přiměřené věku dětí
3. citlivé a příjemné uspořádání třídy
4. vkusné doplňky (obrázky, dekorace, květiny, přírodniny atd.)
5. část plochy místnosti zakrytá vhodným kobercem

Vnější prostory:

1. dostatečně velký prostor pro hry a relax
2. zajištění bezpečnosti – krizová místa označit a nahlásit nadřízenému
3. dostupnost sociálního zařízení a ostatních prostor školy

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je školní družina dostatečně vybavena potřebnými pomůckami a výukovými programy do počítače.

Podmínky pro bezpečnost a ochranu zdraví

Vychovatelka je odpovědná zástupkyní ředitelky školy. Plní určenou míru přímého výchovného vzdělávání, povinnosti a koná práce související s výchovným vzdělávacím procesem.

Účastní se porad vedených pracovníky školy.

Zástupuje nepřítomné učitelky.

Dbá, aby její jednání a vystupování před dětmi, rodiči i širší veřejností bylo v souladu s pravidly slušnosti.

Hlásí vedení školy akce mimo budovu školy.

Vykonává dozor nad dětmi po celou dobu přítomnosti dětí ve ŠD do doby převzetí dítěte rodičem nebo zástupcem.

Zajišťuje dozor v jídelně a v šatně.

Zajišťuje komplexní výchovně vzdělávací činnost zaměřenou na rozšiřování vědomostí, dovedností a návyky dětí.

Vytváří podmínky pro osobnostní rozvoj dětí, předpoklady pro další vzdělávání.

Vede pedagogickou dokumentaci- Přehled výchovné práce, Přehled o docházce.

Předává rodičům informace o akci družiny, o způsobu přihlašování, o spolupráci.

V případě onemocnění dítěte nebo úrazu okamžitě informuje rodiče.

Při úrazu poskytne první pomoc a zajistí ošetření lékařem- úraz zapíše do knihy úrazů.

Vychovatelky sestaví režim dne mimoškolní činnosti tak, aby navazoval na vyučování, respektoval přání rodičů pro návštěvu dětí jazykové školy, náboženství, různé kroužky-keramický, sportovní, hudební,...

Seznamuje žáky s minimálním preventivním programem - návykové, omamné látky, drogy a alkohol.

Návykovou látkou se rozumí alkohol, cigarety, psychotropní látky a ostatní látky, které nepříznivě ovlivňují psychiku člověka nebo jeho ovládací a rozpoznávací schopnosti nebo jeho sociální chování.

Okamžitě řeší projevy šikanování mezi žáky - násilí, omezování osobní svobody, ponižování. Vede s nimi rozhovory přiměřené k věku dítěte.

Zásady prevence v kostce:

- získat si důvěru dítěte a umět mu naslouchat
- umět hovořit s dítětem o alkoholu a drogách
- pomoci dítěti se ubránit nevhodné společnosti
- posílit sebevědomí dítěte
- naučit dítě spolupracovat s dospělými

Obsah a časový plán vzdělávání

Provoz ŠD: 6.00 – 16.15 hodin

6.00 – 8.00 hodin: hry u stolečků podle přání dětí, úklid hraček

11.40 – 12.30 hodin: příprava na oběd, oběd

12.30 – 13.15 hodin: zaměstnání dle výběru dětí, četba, vyprávění, kreslení

13.15 – 15.00 hodin: rekreační a zájmová činnost se zaměřením na estetickou, tělovýchovnou, brannou, sportovní, pracovní-technickou, přírodovědnou a dopravní činnost, tematické vycházky

15.00 – 15.10 hodin: hygiena, svačina

15.10 – 15.30 hodin: příprava na vyučování, didaktické hry

15.30 – 16.15 hodin: individuální činnost ve třídě – stolní a společenské hry, pobyt na zahradě

Informační rozhovory vychovatelek s rodiči o pobytu, chování, úspěších nebo problémech dětí během dne ve ŠD.

Pracovní náplň a povinnosti vychovatelky

Do pracovní náplně vychovatelky patří:

- Zajišťovat výchovně vzdělávací práce se žáky dle zásad psychohygieny a stanoveného denního režimu družiny, navozenými činnostmi kompenzovat únavu ze školního vyučování

- Dodržovat BOZP, dbát na bezpečnost činností s žáky, dbát na čistotu a ochranu životního prostředí při činnosti ŠD
- Vytvářet pestrou a zajímavou skladbu činností a pro tyto činnosti nalézat v denní skladbě vhodný časový prostor, využívat svou odbornou přípravu a zaměření
- Navozovat radostnou atmosféru a komunikační prostředí, posilovat v dětech kladné city, vytvářet pocit bezpečí, zvolenými činnostmi posilovat v dětech sebevědomí, vytvářet z žáků dobrý kolektiv
- Upevňovat hygienické návyky a podporovat dodržování pravidel společenského chování
- Navozovat a rozšiřovat předchozí znalosti a dovednosti získané ve škole
- Průběh činností zaznamenávat do pedagogické dokumentace
- Na výchovně vzdělávací činnost být řádně připravena
- Průběžně komunikovat s rodiči
- Aktivně se podílet na prevenci sociálně patologických jevů v ŠD
- Prezentovat výsledky činnosti ŠD
- Zúčastňovat se aktivně pedagogických porad, školení a schůzí dle plánu školy, spolupracovat s třídními učitelkami, výchovným poradcem

Náplň práce vychovatelek je upravena podle potřeb školy a s ohledem na místní specifika.

Formy zájmového vzdělávání

1. Hra, která přináší napětí, uvolnění, radost, prožívání různých rolí, prožívání smyslových zážitků a která vybízí k přemýšlení o věcech a jevech kolem nás, zlepšuje motorické schopnosti žáků, rozvíjí fantazii a představy.

2. Učení, při kterém nenásilnou a zábavnou formou navazujeme na získané vědomosti z vyučování a dále je rozšiřujeme, žák získává nové dovednosti, zkušenosti, návyky, vědomosti, schopnosti a postoje.

3. Výlety a vycházky, při kterých spojujeme pobyt na zdravém vzduchu s cvičením postřehu, paměti, obratnosti, rychlosti a pohotovosti, umožňujeme získávání citových zážitků z přírody, dětských her a radovánek, upevňujeme vědomosti při pozorování a vycházkách, podporujeme kladný vztah k přírodě, pozorujeme její změny a chráníme ji.

4. Besedy, při kterých přitažlivou formou cvičíme postřeh, udržujeme důležité informace v paměti a podporujeme tvořivé myšlení.

5. Kroužky, ve kterých uskutečňujeme zájmové a odpočinkové aktivity, rozvíjíme schopnosti dětí a dáváme prostor k tvořivosti, nadaným žákům nabízíme rozšiřující činnosti, chceme dopřát dětem vyniknout v té oblasti, která vyhovuje jejich schopnostem.

6. Skupinové činnosti, které učí žáky spolupracovat, pomáhat si a zvyšují možnost vzájemné komunikace.

7. Motivační projekt

8. Spontánní činnosti zaměřené na odpočinkové aktivity.

Obsah a časový plán vzdělávání

Září: Škola a okolí

- umím se chovat a chránit si své zdraví
- znám bezpečnou cestu do školy a zpět
- máme vyzdobenou třídu

Říjen: Barvy podzimu

- znám zásady správné výživy
- práce v sadu, na zahradě, podzim na poli, ovoce a zelenina
- sbírám a vyrábím z přírodnin

Listopad: Příroda se připravuje na zimu

- umím se chovat v přírodě
- vím, jak si ošetřit zranění
- zvířata domácí a volně žijící

Prosinec: Vánoční svátky

- Čert a Mikuláš
- Adventní čas
- Zima v přírodě

Leden: Zimní sportování

- roční období
- ohleduplnost ke svému okolí
- vztah člověka přírody

Únor: Činnosti a věci kolem nás

- rodina, profese rodičů
- vnímám všemi smysly
- hádanky, říkanky

Březen: Příchod Jara

- jarní zvyky, Velikonoce
- naše obec
- pracuji s knihou

Duben: Měsíc bezpečnosti

- jsem dobrý chodec a cyklista
- výroba čarodějnic
- nebojím se počítače

Květen: Člověk a příroda

- chráním přírodu
- výroba dárečků ke Dni matek
- ptáci v přírodě

Červen: Prázdniny jsou za dveřmi

- mám spoustu kamarádů
- léto v přírodě, les, louka, zahrada
- poznávám život u vody